

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

10

Београд - 2024

МАЛИ ПОСЛОВНИ ПРОГРАМИ

Финансијско рачуноводство

Обрачун зарада и накнада

Робно материјално књиговодство

Управљање људским ресурсима

Фактурисање и обрачун ПДБа

Налог за службени пут

Платни промет и благајне

Обрачун камате

Вођење основних средства

Магацинско пословање

Вођење производње

Евиденција возила

И ЈОШ
МНОГЕ ДРУГЕ
ФУНКЦИОНАЛНОСТИ

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, др Петар Бабић, Споменка Бабић, Весна Боровић, Вера Бјелица, мр Дејан Даветић, др Тања Ђелић, Никола Јеринић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, Данијела Крајић Дамјановић, Горан Лазовић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, др Миленко Павловић, Тијана Павловић, Душан Поповић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

ТЕХНИЧКА ПОДРШКА, тел. 011-3209-650, e-mail: onlinepodrska@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Услови за остваривање права на одбитак претходног пореза – др Петар Бабић	5
1. Уводне напомене	5
2. Услов за одбитак претходног пореза је да је прималац добара и услуга обвезник ПДВ	6
3. Услов за одбитак претходног пореза је да се набављена добра и примљене услуге користе или ће се користити за обављање делатности	7
4. Услов за одбитак претходног пореза је да прималац добара и услуга поседује формално исправан рачун издат у складу са ЗПДВ	19

ПРЕДУЗЕТНИЦИ И ПОРЕЗ НА ПРИХОДЕ ОД САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Подношење пореске пријаве за измену аконтације пореза на приход од самосталне делатности – Иван Антић	28
1. Пореска пријава ради измена аконтација због промена у пословању	28
2. Пореска пријава ради измене аконтационе обавезе пореза/доприноса код промене основа осигурања, обављања делатности, односно престанка обављања делатности преко овлашћеног пословође и у другим случајевима	31
Могућност наставка обављања делатности за живота предузетника од стране његових наследника – Никола Јеринић	33
1. Правне претпоставке за наставак обављања делатности за живота пословно способног предузетника од стране његових наследника	33
2. Немогућност уступања делатности наследнику који је већ регистрован као предузетник	34
3. Практичне и пореске последице уступања обављања делатности за живота предузетника	35

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Измена аконтација пореза на добит у 2024. години – Душан Поповић	39
1. Састављање периодичног финансијског извештаја	40
2. Састављање периодичног пореског биланса	41
3. Састављање пореске пријаве ради измене аконтација	44

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

Република Србија и уговори о избегавању двоструког опорезивања – стање на дан 1. јануара 2024. године – мр Дејан Дабетић	45
Државе са којима Република Србија примењује Уговор	46
Државе са којима је уговор потписан и у току је поступак потврђивања	48
Државе са којима је уговор парафиран	48
Државе са којима су у току преговори ради закључења уговора	48
Размена Нацрта уговора и припреме за будуће преговоре	48
Стопе пореза по одбитку на дивиденде, камату, ауторске накнаде и накнаде од услуга	49

ОЛАКШИЦЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Питања и одговори у вези са олакшицама за запошљавање – Весна Боровић	69
1. Право на пореску олакшицу из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО за новозапослено лице које је ангажовано код два послодавца са непуним радним временом	69
2. Право на пореску олакшицу из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО у случају статусне промене	70
3. Коришћење подстицаја из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО у случају заснивања радног односа са лицем које је у периоду када се налазило на евиденцији незапослених код Националне службе за запошљавање, било ангажовано по уговору о делу са послодавцем	70
4. Коришћење подстицаја за лица са инвалидитетом која су пре заснивања радног односа била на евиденцији Националне службе за запошљавање	71
5. Могућност коришћења пореских подстицаја у случају заснивања радног односа са студентом	71
6. Коришћење олакшице за истраживање и развој из члана 21и ЗПДГ и 45з ЗДОСО у случају када послодавац спроводи активности развоја софтвера на којем не задржава власништво	72

ЦАРИНЕ

Утврђивање царинске вредности софтвера и импликације на обавезу интерног обрачуна ПДВ од стране стицаоца – у складу са новом инструкцијом Управе Царина из априла 2024. године – др Милан Неговановић	74
1. Распис Управе царина Републике Србије од 18. априла 2024. године – Третман софтвера и софтверских лиценци из аспекта царинског вредновања	74
2. Царински третман набавке софтвера из иностранства и импликације на обавезу интерног обрачуна ПДВ	76

СIP – Каталогизација у публикацији,
Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћириковић, – Год. 1, бр. 1 (1952) – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: [//www.privsav.rs](http://www.privsav.rs) – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – др Милан Негованић и мр Дејан Дабетић -----	80
1. Нове измене и исправке на СЕФ од 18. маја 2024. године -----	80
2. Потврде о резидентности Данске издају се у електронској и папирној форми -----	80

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа -----	81
ПДВ -----	81
Рачуноводство -----	82

РОКОВНИК

Роковник за подношење прописаних обрачуна и за плаћање обавеза у месецу јуну 2024. године – Весна Боровић -----	92
---	----

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић -----	95
---------------------------------------	----

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК - РЕВИЗИЈА

20 година квалитетно пружамо следеће врсте финансијских услуга:

- ревизија финансијских извештаја
- анализа трансферних цена
- процена вредности имовине и капитала
- израда инвестиционих студија
- израда бизнис планова
- due diligence
- порески консалтинг
- ревизија пројеката невладиних организација
- обрачун зарада

Остале финансијске услуге које пружамо:

- ревизија пословања
- ревизија специјалних биланса
- израда планова реорганизације
- процена вредности оснивачких улога
- оцена бонитета предузећа
- оцена испуњености услова из уговора о приватизацијама
- израда деобних биланса и биланса спајања и припајања
- консалтинг приликом вршења статусних промена и трансформација
- вођење пословних књига и други рачуноводствени послови

Адреса:
Кнегиње Зорке 96
Београд 11000

www.psr.rs
revizija@psr.rs

 @priv.sav.revizija

 @priv.sav.revizija

Телефони:

Директор:

011/30 20 562

Овлашћени ревизори:

011/ 30 20 614
011/ 30 20 732
011/ 30 20 538
011/ 30 20 604
011/ 30 20 722

УСЛОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА

1. Уводне напомене

Претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује (члан 27. ЗПДВ).

Право на одбитак претходног пореза који је исказан у рачунима за набављена добра и примљене услуге, од дугованог ПДВ који је обвезник ПДВ обрачунао на извршени промет добара и услуга или по другом основу, омогућава опорезивање крајње потрошње без кумулативног ефекта (без обрачуна пореза на порез) и има неутралан утицај на привредне делатности тако што су сви обвезници ПДВ, независно од делатности коју обављају, доведени у исту позицију.

Условне за одбитак претходног пореза, уређују следећи прописи:

– Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22, у даљем тексту ЗПДВ);

– Правилник о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 116/23, у даљем тексту ППДВ);

– Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 44/21, . . . и 92/23 – у даљем тексту: ЗЕФ);

– Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/23, . . . и 116/23 – у даљем тексту: ПЕФ);

– Закон о фискализацији („Службени гласник РС“, бр. 153/20, . . . и 96/21 – у даљем тексту: ЗФ);

– Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна („Службени гласник РС“, бр. 31/21, . . . и 57/22, у даљем тексту: Правилник о фискалним рачунима).

Доношењем прописа о електронском фактурисању и фискализацији, који се примењују од 2022. године, у значајној мери су промењени критеријуми за остваривање права на претходни порез, а пре свега они који се односе на издавање и садржину електронске фактуре и фискалног рачуна на основу којих обвезници ПДВ остварују право на одбитак претходног пореза. Међутим, тим прописима није мењана дефиниција и сврха претходног пореза, који из аспекта обвезника ПДВ, представља износ ПДВ који обвезник може да одбије од обрачаног ПДВ, а који је:

1) исказан у примљеним рачунима (ПДВ рачуну, електронској фактури и фискалном рачуну) обвезника ПДВ за набављена добра и примљене услуге и у рачунима за одређене услуге за које пореска обавеза настаје и даном издавања рачуна (пре промета);

2) плаћен при увозу добара;

3) исказан у рачуну (електронској фактури или фискалном рачуну) за авансно плаћање које је извршио купац – обвезник ПДВ добављачу – обвезнику ПДВ за будуће набавке добара и услуга;

4) обрачунат од стране примаоца добара и услуга у својству пореског дужника и то по основу авансног плаћања и по основу промета који му је извршен, као и по основу рачуна за одређене услуге за које пореска обавеза настаје и даном издавања рачуна (пре промета);

5) ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику.

За право на одбитак претходног пореза није битно да ли је обрачунати порез који је исказан у рачуну добављача и плаћен, већ се обрачунати ПДВ при набавци добара и услуга признаје као порески одбитак у пореском периоду у којем је **извршен промет добара и услуга и примљен рачун**. За разлику од наведеног, у одређеним ситуацијама ПДВ мора да буде плаћен да би се могло остварити право на одбитак претходног пореза, и то:

ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ИЗМЕНУ АКОНТАЦИЈЕ ПОРЕЗА НА ПРИХОД ОД САМОСТАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Чланом 112. став 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 92/23 – у даљем тексту: Закон), предвиђена је могућност подношења периодичног пореског биланса и пореске пријаве ради измене месечне аконтације пореза на приход од самосталне делатности.

Предузетник, односно други обвезник пореза на приходе од самосталне делатности може изменити висину аконтација пореза, односно аконтацију пореза и доприноса подношењем измене пореске пријаве ППДГ-1С, због значајних промена у пословању, промене пореских инструмената или других околности које битно утичу на висину месечне аконтације пореза.

Такође, код промене основа осигурања, обављања делатности, односно престанка обављања делатности преко овлашћеног пословође и у другим случајевима подноси се измењена пореска пријава.

Пореска пријава ради измене аконтације пореске обавезе за текући порески период због промене седишта радње аутоматски се генерише. Другим речима, пореска пријава се формира и књижи аутоматски наредног дана од дана (регистрације) промене седишта радње, односно порески обвезник није дужан да подноси пореску пријаву преко портала *eПорези*.

У пореску пријаву ППДГ-1С, уносе се подаци у део 9. Подаци за утврђивање/измену месечне аконтације пореза и доприноса, у случају када је под редним бројем 1.1а Основ за пријаву наведен један од следећих основа:

Ознака	1.1а Основ за пријаву
1	обављање самосталне делатности
7	промена основа осигурања

19	обављање делатности преко овлашћеног пословође за време остваривања накнаде зараде због породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета
21	наставак обављања самосталне делатности након престанка обављања делатности преко овлашћеног пословође

Пореска пријава због измене аконтације може се подносити више пута у току године. И у том случају измене аконтације порески биланс саставља се за период од 1. јануара до дана завршетка пореског периода за који се саставља порески биланс, с обзиром на то да се утврђивање, односно измена аконтације односи на тај период од почетка године, а не на међупериод у којем је већ (евентуално) била измењена аконтација.

Правила у вези са подношењем пореске пријаве за измену аконтације иста су као и претходне године.

1. Пореска пријава ради измена аконтација због промена у пословању

Обвезник **може, али није обавезан**, да поднесе пореску пријаву и порески биланс за одговарајући период у 2024. години (рецимо за период јануар – јун, јануар – јул и др.) ако је дошло до значајнијих промена у пословању које битно утичу на висину месечне аконтације пореза.

Могућност умањења износа месечних аконтација у току 2024. године на прописани начин могу да користе сви обвезници пореза на приходе од самосталне делатности, који се самоопорезују у складу са одредбом члана 111. Закона.

Пореска пријава ради измене аконтације може да се преда тек после предаје коначне пореске пријаве за претходну годину. То значи да сви обвезници који су предали пореску пријаву за утврђивање

МОГУЋНОСТ НАСТАВКА ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ЗА ЖИВОТА ПРЕДУЗЕТНИКА ОД СТРАНЕ ЊЕГОВИХ НАСЛЕДНИКА

Према одредбама члана 91. ст. 10, 11. и 12. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, ... и 109/21 – у даљем тексту: Закон о привредним друштвима), пословно способни наследник може наставити обављање делатности предузетника и за живота предузетника ако то право врши на основу уговора о уступању и расподели имовине за живота у складу са прописима којима се уређује наслеђивање. Пословно способни наследник који наставља обављање делатности предузетника дужан је да у року од шездесет дана од дана закључивања уговора о уступању и расподели имовине за живота, пријави регистру привредних субјеката наставак обављања делатности у складу са законом о регистрацији. Ако су за обављање делатности предузетника прописани посебни услови у погледу личних квалификација предузетника, пословно способни наследник који наставља обављање делатности предузетника мора да испуњава те услове.

Поред претходно наведеног, у случају смрти или губитка пословне способности предузетника, наследник, односно члан његовог породичног домаћинства (брачни друг, деца, усвојеници и родитељи) који је пословно способно физичко лице може наставити обављање делатности на основу решења о наслеђивању или међусобног споразума о наставку обављања делатности, који потписују сви наследници, односно чланови породичног домаћинства (члан 91. став 9. Закона о привредним друштвима). За ово лице такође важи рок од шездесет дана од дана смрти предузетника, односно правноснажности решења којим је утврђен губитак пословне способности, да пријави регистру привредних субјеката наставак обављања делатности.

Према томе, **могућност примене института наставак обављања делатности предузетника за време његовог живота од стране наследника предвиђена је**, у смислу Закона о привредним друштвима, **у односу на предузетнике који су регистровани у**

Агенцији за привредне регистре, али не и у односу на тзв. предузетнике пољопривреднике и предузетнике друга лица, који су обвезници пореза на приходе од самосталне делатности у смислу одредаба члана 32. ст. 3. и 4. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗПДГ) али нису регистровани у Агенцији за привредне регистре.

Подсећамо да је према одредбама члана 32. ст. 3. и 4. ЗПДГ, предузетник пољопривредник обвезник пореза по основу прихода од пољопривреде и шумарства – физичко лице које је носилац породичног пољопривредног газдинства уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима којима се уређује та област, које води пословне књиге у складу са овим законом и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит, а да је предузетник друго лице физичко лице које је обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, као и свако друго физичко лице које обавља делатност, независно од тога да ли је та делатност регистрована и порез на приходе од самосталне делатности плаћа на опорезиву добит.

У овом тексту акценат је на правним претпоставкама и пореским последицама наставак обављања делатности за живота пословно способног предузетника од стране његових наследника. Правила која су овде објашњена сходно се примењују и у случају наставак обављања делатности у случају смрти или губитка пословне способности предузетника.

1. Правне претпоставке за наставак обављања делатности за живота пословно способног предузетника од стране његових наследника

Према одредби члана 91. став 10. Закона о привредним друштвима, пословно способни наследник

ИЗМЕНА АКОНТАЦИЈА ПОРЕЗА НА ДОБИТ У 2024. ГОДИНИ

У складу са чланом 68. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС“, бр. 25/01,... и 118/21 – у даљем тексту: Закон), предвиђена је могућност подношења периодичног пореског биланса и пореске пријаве ради измене месечне аконтације пореза.

Ако у текућој 2024. години дође до значајнијих промена у пословању обвезника, промене пореских инструмената или других околности које битно утичу на висину месечне аконтације пореза на добит, обвезник може, **после** подношења пореског биланса и пријаве за 2023. годину, да поднесе периодичну пореску пријаву са пореским билансом у којој ће исказати податке значајне за измену месечне аконтације и обрачунати њену висину.¹

Могућност умањења износа месечних аконтација у току 2024. године на прописани начин могу да користе **сви обвезници пореза на добит**.

Међутим, **ова могућност посебно је значајна за обвезнике који имају смањени обим пословних активности у односу на прошлу годину**, односно за све обвезнике са очекиваним лошијим пословним резултатом у виду мање исказане добити или губитка, а тиме и нижом очекиваном коначном обавезом пореза на добит за 2024. годину.

Наиме, иако је **рок за достављање пореске пријаве** за порез на добит правних лица за 2023. годину **28. јун 2024. године**, ови обвезници могу бити мотивисани да **коначну пријаву предају и пре тог рока**,

а како би одмах потом предали и пореску пријаву ради измена аконтација, односно како би аконтацију за јун која доспева за плаћање најкасније 15. јула 2024. године платили у нижем износу од износа привремених аконтација.² Скрећемо пажњу на то да уколико обвезник у периодичном пореском билансу исказе губитак, он има право да престане са плаћањем аконтација пореза на добит у 2024. години.

Рок за подношење периодичног пореског биланса и пореске пријаве је 30 дана по истеку периода за који се саставља периодични порески биланс.

Тако, на пример, рок за подношење пореског биланса и пореске пријаве за период јануар – мај 2024. је 30. јун 2024. године. Подношење периодичног пореског биланса и пореске пријаве ради измене месечне аконтације пореза врши се искључиво електронским путем преко портала Пореске управе *eПорези*. Напомињемо да периодични порески биланс и пријава могу да се поднесу само **после** предаје коначног пореског биланса и пријаве за 2023. годину.

Обвезник у периодичној пореској пријави утврђује нови (измењени) износ аконтације пореза у односу на претходно поднету пореску пријаву за 2023. годину.

¹ Како износ уплаћених аконтација у току 2024. године не би превазишао износ коначне обавезе (будуће) пореза на добит за 2024. годину.

² Са друге стране, обвезници код којих је дошло до значајних повећања прихода у току 2024. године у односу на претходну 2023. годину могу, али није им у интересу, да подносе периодични порески биланс и пореску пријаву ради измене месечне аконтације пореза.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА И УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА – СТАЊЕ НА ДАН 1. ЈАНУАРА 2024. ГОДИНЕ

Стопе пореза по одбитку на дивиденде, камату, ауторске накнаде и накнаде од услуга (са примерима обрачуна пореза по одбитку)

УВОД

Међународно двоструко опорезивање, односно његово избегавање, све је значајније, како у свету тако и у Републици Србији, с обзиром на све интензивније инвестирање капитала у Републику Србију, отварање страних фирми, учешће страних фирми у процесу приватизације, запошљавање страних лица, укључивање Републике Србије у међународне финансијске трансакције, и др.

Из наведеног произлази да је Република Србија, као и све државе, заинтересована да путем закључења уговора о избегавању двоструког опорезивања, првенствено са државама које су њени најзначајнији економски партнери, а затим и са другим државама, елиминира проблем међународног двоструког опорезивања и тиме олакша укључење у међународну поделу рада и интензивира своје економске и финансијске односе на светском плану. Ово је посебно важно у садашњим условима значајних промена у оквиру реформе привредног и пореског система којом се у Републици Србији стварају нови услови пословања на принципима добити, тржишности и једнаког третмана свих видова власништва.

У вези са тиме, посебно истичемо да закључени уговори (којима се одређује порески третман, односно начин опорезивања резидената друге државе уговорнице у Републици Србији, као и порески третман, односно начин опорезивања резидената Републике Србије у другој држави уговорници) након потврђивања у Народној скупштини Републике Србије¹, постају саставни део домаћег пореског законодавства и имају примат над правом Републике Србије.²

Република Србија, путем закључења уговора о избегавању двоструког опорезивања, жели да постигне следеће циљеве:

– обезбеђење потпуне заштите својих резидената од међународног двоструког опорезивања;

– стварање фискалне и правне сигурности потребне за обављање међународних пословних активности (обезбеђење подршке предузећима³ Републике Србије која обављају делатност у иностранству);

– привлачење страних инвеститора у Републику Србију и обезбеђење позитивног дејства ослобођења и олакшица предвиђених у домаћем пореском законодавству Републике Србије, у циљу стимулисања улагања и реинвестирања страног капитала (стварања поверења код страних инвеститора у погледу погодности и стабилности пореских услова за улагање у Републику Србију);

– спречавање пореске дискриминације на међународном плану;

– обезбеђење размене информација и унапређење сарадње између пореске администрације (ПУ) Републике Србије и пореске администрације државе са којом је закључен уговор, што је услов за ефикасну борбу против међународне евазије пореза.

Поред тога, уговором о избегавању двоструког опорезивања обезбеђује се:

– потпуно елиминисање или редуцирање пореских сметњи које спречавају или отежавају слободно кретање капитала, роба, услуга, технологије и лица (радне снаге);

– стимулисање улагања капитала резидената једне државе уговорнице у привреду друге државе уговорнице;

– да се висина стопа за опорезивање прихода остварених у Републици Србији, односно у другој држави уговорници по основу дивиденди, камата, ауторских накнада и накнада од услуга одређује овим уговором, а не унутрашњим законодавством држава уговорница (у случају непостојања уговора, пореске стопе би биле знатно веће);

– унапређење сарадње између пореских органа Републике Србије и друге државе уговорнице, чиме се смањује могућност пореске евазије од стране њихових резидената, и

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ОЛАКШИЦАМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

1. Право на пореску олакшицу из члана 21в ЗПДГ и 45. ЗДОСО за новозапслено лице које је ангажовано код два послодавца са непуним радним временом

Питање:

Послодавац је користио олакшицу за новозапсленог радника са пуним радним временом по члану 21в ЗПДГ¹ и 45. ЗДОСО². У јануару 2024. године изменио је пријаву на осигурање и тог запосленог ангажовао са половином радног времена. Да ли послодавац има право да у 2024. години настави да користи пореску олакшицу за тог радника, с обзиром на то да је други послодавац истог радника такође ангажовао са половином радног времена? Да ли други послодавац који је запосленог ангажовао са непуним радним временом може користити исти подстицај из члана 21в ЗПДГ као и први послодавац?

Одговор:

Према одредбама члана 21в ЗПДГ, послодавац – правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник, који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапслено лице, исплаћену закључно са 31. децембром 2024. године.

Новозапсленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање у Централни регистар обавезног социјалног осигурања и које је пре заснивања радног односа код Националне

службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапслено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца.

Имајући у виду то да се према Закону о раду³, радни однос заснива уговором о раду и да уговор о раду садржи радно време (пуно, непуну или скраћено) као један од елемената тог уговора, околност да је радни однос заснован са непуним радним временом (временски период у којем је запослени дужан, односно расположив да обавља послове) није значајан за остваривање права на предметно ослобођење.

Међутим, исто лице којем је анексом уговора о раду радни однос са пуним радним временом промењен у радни однос са непуним радним временом код послодавца који наставља да користи подстицај у 2024. години, не сматра се новозапсленим лицем за потребе примене истог подстицаја код другог послодавца са којим заснива радни однос такође са непуним радним временом.

Наиме, наведено лице не испуњава услов да је пре заснивања радног односа код другог послодавца било на евиденцији Националне службе за запошљавање као незапслено најмање шест месеци, па се не може сматрати новозапсленим лицем у смислу одредбе члана 21в став 2. ЗПДГ код другог послодавца код којег заснива радни однос такође са непуним радним временом.

Према томе, послодавац код којег је лице већ у радном односу и који је користио олакшицу из члана 21в ЗПДГ пре анексирања уговора о раду, има право да настави са коришћењем подстицаја и након промене радног времена запосленог са пуног на непуну радно време, док други послодавац код којег лице заснива радни однос са непуним радним

1 Закон о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 92/23)

2 Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 92/23)

3 Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, ... и 95/18 – аутентично тумачење)

УТВРЂИВАЊЕ ЦАРИНСКЕ ВРЕДНОСТИ СОФТВЕРА И ИМПЛИКАЦИЈЕ НА ОБАВЕЗУ ИНТЕРНОГ ОБРАЧУНА ПДВ ОД СТРАНЕ СТИЦАОЦА

– у складу са новом инструкцијом Управе Царина из априла 2024. године –

У ПС 20/2022 објавили смо два чланка у вези са софтвером: (1) „Улагања у набавку софтвера – рачуноводствено евидентирање и ПДВ аспект“ и (2) „Порез по одбитку на приходе нерезидентних правних лица по основу софтвера и накнада повезаних са софтвером“. У оквиру првог чланка у делу о ПДВ аспектима промета софтвера писали смо и о царинским аспектима у случајевима набавке софтвера и лиценци за софтвер из иностранства.

Нов моменат у вези са набавком софтвера и лиценци за софтвер је акт, тј. **Распис Управе Царина Републике Србије – Сектор за тарифске послове бр. 001429669 2024 10521 006011 460036 од 18.04.2024.** који је упућен свим царинарницама, а којим је објашњено правилно поступање царинског органа приликом утврђивања царинске основнице код промета софтвера и софтверских лиценци од страних добављача.

1. Распис Управе царина Републике Србије од 18. априла 2024. године – Третман софтвера и софтверских лиценци из аспекта царинског вредновања

У овом делу цитирамо наведени распис Управе Царина у целини, а у следећој тачки чланка дајемо објашњења у вези са његовом применом.

„Иако је питање вредновања софтвера и носача података који садрже софтвер појашњено актом Управе царина број 148-II-483-II-6/2017 од 26.12.2017. године, у последње време су се јавиле ситуације које су отвориле одређене недоумице имајући у виду, пре свега, различите модалитете међународног промета софтвера и софтверских лиценци, а тиме и њиховог третмана са аспекта царинског поступања и царинског вредновања.

С тим у вези, подсећамо да су одредбе члана 57. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018, 91/2019 – др. закон, 144/2020, 118/2021 и 13 8/2022)

засноване на Одлуци 4.1 Комитета за вредност СТО („Вредновање медија носача који садрже програме за опрему за обраду података“), која је саставни део Споразума о примени члана VII ГАТТ и према којој се у изворном облику „програмска подршка“ из члана 57. Царинског закона назива софтвер (енг. „software“).

Даље, према члану 57. Царинског закона, царинска вредност носача података који садрже податке или програмска упутства за употребу опреме за обраду података (у даљем тексту: програмска подршка) не обухвата цену или вредност програмске подршке, ако је та вредност или цена исказана одвојено од вредности носача података.

Носачем података из става 1. истог члана не сматрају се интегрисана кола, полупроводници и слични уређаји или производи који садрже таква кола или уређаје.

Програмском подршком из става 1. истог члана не сматрају се звучни, кинематографски или видео снимци или упутства.

Имајући у виду став 2. члана 57. Царинског закона, пролази да се носачем података сматрају магнетни носачи података и оптички носачи података, снимљени или неснимљени.

Магнетне подлоге обично су у облику диска, картица или трака. Израђене су од различитих материјала (углавном од пластичне масе, хартије, картона или метала), било да су саме по себи намагнетисане, било да су превучене неким магнетним материјалом. У ову групу укључене су, на пример, дискете и картице са уграђеном магнетном траком.

Оптичке подлоге су у облику дискова израђених од стакла, метала или пластичне масе, и превучени једним или са више слојева који рефлектују светлост. Ова група укључује снимљене и неснимљене дискове, са могућношћу преснимавања или не. Подаци снимљени на оваквим дисковима читају се уз помоћ ласерског

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. НОВЕ ИЗМЕНЕ И ИСПРАВКЕ НА СЕФ ОД 18. МАЈА 2024. ГОДИНЕ

Министарство финансија је на сајту <https://www.efaktura.gov.rs/> објавило да су нове измене и исправке (ажурирање 3.6) на продукционом окружењу система електронских фактура доступне од 18. маја 2024. године.

Претходно су ове измене и исправке биле доступне на демо окружењу система од 12. априла 2024. године.

Последње измене и исправке на СЕФ од 18. маја 2024. огледају се у следећем:

– Омогућено је сторнирање електронске фактуре издате кориснику јавних средстава која је регистрована и измирена у ЦРФ;

– Омогућено је издавање електронске фактуре повезане са авансном фактуром која садржи у међувремену промењени ПИБ или ЈБКЈС примаоца;

– Омогућено је издавање књижног задужења уколико је повезани референцирани документ у једном од статуса: Послато, Одобрено или Одбијено;

– Ономогућено је издавање свих типова електронске фактуре субјекту избрисаном са листе корисника СЕФ;

– Водоравна трака за филтрирање на корисничком интерфејсу је проширена са две нове функционалности;

– Типови докумената на основу којих се врши евидентирање у Појединачној евиденцији ПДВ;

– Остале техничке измене и исправке грешака.

О свим овим изменама детаљно смо писали у ПС 9/24 у чланку „*Нове измене и исправке у систему електронских фактура – верзија 3.6*“.

2. ПОТВРДЕ О РЕЗИДЕНТНОСТИ ДАНСКЕ ИЗДАЈУ СЕ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ И ПАПИРНОЈ ФОРМИ

У непосредној електронској комуникацији надлежних експерата, као и Пореске управе, од надлежних органа Данске добијено је обавештење да Данска, уопштено говорећи, потврде о резидентности својих резидената издаје у електронској форми које пореском обвезнику могу бити послате и у папирној форми.

У циљу провере валидности добијене потврде, неопходно је (равноправно / с подједнаком важношћу) консултовати Министарство финансија (Сектор за фискални систем – Групу за уговоре о избегавању двоструког опорезивања или Пореску управу).

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Услуге елабората о расвети и обука особља за управљање расветом не сматрају споредним, већ посебним услугама у односу на испоруку опреме и извођење радова за аудио–видео систем у објекту

У складу са одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику. Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено. Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са чланом 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона. Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара, а ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга. С тим у вези, када два обвезника ПДВ закључе уговор чији је предмет испорука опреме и извођење радова за аудио–видео систем у целом објекту, после чега дође до закључивања анекса тог уговора чији је предмет израда елабората о расвети и обука особља за управљање расветом, мишљења смо да се услуге елабората о расвети и обука особља за управљање расветом не сматрају споредним, већ посебним услугама за чији је промет порески дужник обвезник ПДВ – пружалац услуга, независно од тога што их на основу истог уго-

вора са припадајућим анексом пружа исти обвезник ПДВ и независно од времена промета тих услуга и времена промета који се врши по иницијалном уговору.

* * *

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 4. став 3. тачка б) Закона).

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према члану 5. став 6. Закона, ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга.

У складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 1) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга, осим када обавезу плаћања ПДВ у складу са овим чланом има друго лице. (МФИН, 000713260 2024 10520 004 000 011 004 од 19.04.2024. године)

РОКОВНИК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБРАЧУНА И ЗА ПЛАЋАЊЕ ОБАВЕЗА У МЕСЕЦУ ЈУНУ 2024. ГОДИНЕ

Ред. бр.	О П И С	Рок	Број „Привредног саветника“ у којем смо дали објашњења
1	2	3	4
1	Плаћање по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и електронско подношење Обрасца ИОСИ за месец мај 2024. године	5. VI	7/21
2	Крајњи рок за јавна предузећа и њихова зависна друштва да на web апликацији Рино – Регистар измирења новчаних обавеза, доставе извештај о неизмиреним обавезама јавних предузећа према привредним субјектима за мај 2024. године	5. VI	13/13, 6/18 и 9/21
3	Обавеза правних лица и предузетника – исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма да надлежној Пореској управи доставе писмено обавештење о закљученим уговорима са интерпретатором и другим ангажованим лицем у мају 2024. године, у складу са чланом 108а став 7. Закона о порезу на доходак грађана	5. VI	25/10 и 18/17
4	Плаћање накнаде за дозволу, односно одобрење за приређивање игара на срећу и накнаде за приређивање класичних и посебних игара на срећу, у складу са Законом о играма на срећу	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
5	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, доставе збир дневних обрачуна за сваки аутомат – Образац ЗДП, за месец мај 2024. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
6	Обавеза приређивача игара на срећу – клађења, да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу обрачун промета за свако уплатно-исплатно место кладионице, на Обрасцу МОП, за месец мај 2024. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
7	Обавеза приређивача игара на срећу на аутоматима да Управи за игре на срећу, у саставу Министарства финансија, поднесу Образац СБ – Стање механичких и електронских бројчаника, за месец мај 2024. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
8	Обавеза приређивача игара на срећу у играчницама да Пореској управи и Управи за игре на срећу доставе Збирни месечни обрачун накнаде за приређивање посебних игара на срећу у играчницама – Образац ЗМОН, за месец мај 2024. године	5. VI	8/20, 14 и 15/20 и 8/21
9	Уплата наплаћене боравишне таксе за месец мај 2024. године, у складу са Законом о угоститељству	5. VI	21/19
10	Достављање Народној банци Србије извештаја о резидентима и нерезидентима – имаоцима хартија од вредности на Обрасцу ХОВ-ДАП у складу са Одлуком о извештавању о пословима с хартијама од вредности – само ако је на дан 31. маја 2024. године стање на рачуну клијента веће од нуле	7. VI ¹	16/17

¹ Крајњи рок је петог радног дана од почетка наредног месеца, а у јуну пети радни дан је 7.VI 2024. године.

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2024. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	25/24	132.372,00	101,5	95.836,00	100,8
Фебруар (Укупно)	37/24	129.934,00	98,2	94.125,00	98,2

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

5. НАЈВИША ГОДИШЊА ОСНОВИЦА ДОПРИНОСА ЗА 2024. ГОДИНУ

Највиша годишња основица доприноса за обавезно социјално осигурање за 2024. годину из члана 43. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, утврђена је у износу од **6.881.640** динара и објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

СНИМЦИ СЕМИНАРА И КУРСЕВА ДОСТУПНИ СУ НА НАШЕМ ВЕБ САЈТУ

Обавештавамо Вас да путем наше интернет странице <https://www.privsav.rs/> у одељку **Е-продавница/Снимци семинара и курсева** можете купити право на гледање снимка актуелних семинара и курсева у организацији Привредног саветника.

Куповином права на гледање снимка семинара или курса стичете овлашћење да одабрани семинар/курс гледате у периоду од 7 узастопних дана.

Период од 7 дана започиње тренутком одобравања регистрације на Zoom платформи путем које се снимци емитују.

По извршеној регистрацији, наша служба претплате ће извршити верификацију Ваших података и проследити Вам упутство за плаћање. Преглед доступних семинара и курсева дат је у табели у наставку.

Ред. бр.	Назив семинара / курса	Цена за претплатнике*	Цена за непретплатнике*
1	Годишњи финансијски извештај и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
2	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко СЕФ	9.000	15.000
3	Припреме за састављање годишњег финансијског извештаја и обрачун пореза на добит за 2023. годину	Бесплатно**	15.000
4	Испуњавање нових обавеза у вези са електронским архивирањем од 1. јануара 2024. године	9.000	15.000
5	Накнада за заштиту и унапређивање животне средине – Подношење пријаве за 2024. годину	Бесплатно**	15.000
6	Утврђивање пореза на имовину за 2024. годину	9.000	15.000
7	Порез на добит по одбитку и ПДВ аспекти опорезивања нерезидентних правних лица	9.000	15.000
8	Рачуноводствено евидентирање основних средстава – некретнина, постројења, опреме и инвестиционих некретнина	9.000	15.000
9	Примена МСФИ 9, МСФИ 15 и МСФИ 16 приликом састављања финансијских извештаја	9.600	18.000
10	Контрола девизног пословања резидената и нерезидената	9.000	15.000
11	Трансферне цене	9.000	15.000
12	Курс – Практична обука за обрачун зарада, накнада зарада и осталих личних примања (40 часова)	48.000	48.000
13	Курс за коришћење система електронских фактура – електронско фактурисање и електронско евидентирање ПДВ преко СЕФ (32 часа)	38.400	38.400
14	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника (84 часа)	27.500	27.500
15	Курс – Рачуноводство привредних друштава и предузетника са књигама (84 часа)	40.000	40.000

* цене су исказане са урачунатим ПДВ

** снимци семинара који су бесплатни за претплатнике налазе се у претплатничком делу сајта www.privsav.rs у секцији „За преузимање“

MARKETINO

FISKALNA KASA ZA MALE BIZNISE

**Pojednostavljuje posao računovođi
i olakšava život preduzetniku!**

Idealna za sve delatnosti:

- saloni
- ordinacije
- auto-uslužne delatnosti
- radnje i terenske usluge
- tezge i cvečare
- ostali mali biznisi

Kad vaši klijenti koriste Marketino, rešeni ste nepotrebnog posla, brige i stresa.

- ✓ Lakša administracija, tačnost podataka i minimalna mogućnost greške
- ✓ Svi izveštaji vam stižu mejlom sledećeg radnog dana
- ✓ Besplatna ažuriranja sa zakonskim promenama
- ✓ Izveštaji po poreskim grupama, vrstama plaćanja, kasirima, pravnim licima i artiklima
- ✓ Automatsko vođenje KPO knjige

Preporučite Marketino svojim klijentima i kontaktirajte nas za program saradnje.

MARKETINO
Drugar koji pomaže

www.marketino.rs
info@marketino.rs
Tel. 011 425 0267

